

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Dom & vi & maten

Ur tidskriften Södra Afrika nr. 1 2009

NÄR DU OCH JAG BLIR HUNGRIGA äter vi. För närmare en miljard människor är det inte så enkelt. De går hungriga till sängs varje kväll. Varje dag är det närmare 30 000 av dem som inte vaknar mer. De dör för de har ingen mat alls. Även bönder och deras barn dör av svält.

Det är mycket orättvist. Och det blir bara värre. FN rapporterar att antalet hungriga människor ökade förra året och fortsätter att öka i år. Den globala ekonomiska krisen, du vet. Den som vi genomlever nu, den hjälper till.

FÖR STÖRRE DELEN AV JORDENS BEFOLKNING har det varit ekonomisk kris så länge de kan minnas. De föds fattiga och de dör fattiga, kanske dör de av just fattigdom. De får liten eller ingen hjälp av staten, av myndigheterna.

Afrikanska bönder, till exempel, får i allmänhet inga subventioner till sitt jordbruk. Det får deras kollegor i USA och Europa. Men EU ska börja att mycket, mycket långsamt avveckla vissa av dessa "interna stöd". Det är bra för de leder till ojämlik, internationell konkurrens när bönder ska sälja sina varor på en marknad där priserna redan dumpats av EU och USA.

HITTILLS HAR FATTIGA LÄNDER inte uppmuntrats att subventionera sitt jordbruk. Men ett land som gått tvärs emot råden från bland andra Världsbanken, är Malawi. 2005, under torkan där, lades 120 miljoner USD på inköp av matbistånd. När bönderna åren efter fick köpa subventionerat utsäde och gödningsmedel ökade de sina majs-skördar kraftigt, både 2007 och 2008, och importbehovet minskade lika kraftigt. President Bingu wa Mutharika menar att aktörer som Världsbanken inte ska inbilla sig att alla svar finns i Washington. De måste lyssna till folk på lokal nivå och lära av dem.

Internationellt bistånd till jordbrukssektorn har minskat kraftigt sedan 1980-talet. Men nu svänger opinionen. På flera möten om livsmedelssäkerhet under det senaste året hörs antligen röster som poängterar vikten av att stödja jordbruk i fattiga länder.

Dock är det oroväckande att länder i EU, däribland Sverige, som ska avveckla subventioner till jordbruk, just beslutat att subventionera export av livsmedel. Därmed underlättas även i fortsättningen dumpning av varor i bl a Afrika där inhemska bönder riskerar att slås ut.

REDAN NU, UNDER 2009, behöver FN:s matprogram WFP 5,2 miljarder dollar för omedelbara insatser för att minska hungern. Gensvaret i den rika världen, den i ekonomisk kris, har varit svagt. Det finns ju viktigare saker att rädda än människor: banker och bilar till exempel.

För då kan ju i alla fall vi fortsätta att äta oss mätta. Men hur ska det gå för den där miljarden hungriga?

KERSTIN BJURMAN